

MEMORIAL

General Marii Wittek

Zob. tytuł 2012
oprac. 2015

AK
W-ua

WYGANOŃSKA Anna Teresa

I v. Zawitkowska (1946-1949)

II v. Eriksson (1973)

ps. Marysia Eva Alina

4186/usk
1

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

4186/482

WYKANOVSKA Anna Teresa

iv. Zawitkowska

iv. Eriksson

ps. „Alexia” „Ewa” „Anka”

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa K 3. S. 1-3

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – Inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – Inne... —

IV. Korespondencja —

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie —

II Releacja

Releacja własna Wygonowskiej Anny Teresy iv. Lemitkowskiej
iv. Eriksson, ps. "Małgusia", "Ewa", "Ania", AK W-100, Poestawa w.

Releacja podpisana własnoręcznie mps. 49druk komp. ogg. K.3, s. 1-3

Releacja przysłała do Fundacji Arch. WSK, Urszula Katarzyńska z 4 lipca 2012r.

Zabojka
8 11/14

Wyganowska h. Łódzia, Zawitkowska (1946-1949), Eriksson (1973)-

Anna Teresa, pseudonimy: „Marysia”, „Ewa”, „Ania”

Urodzona w Warszawie 15 luty 1926

Ojciec Bronisław dyrektor totalizatora Wyścigów Konnych ułan, ppor. rezerwy

Matka Janina nauczycielka muzyki z d. Giedgowd

Mój obecny adres: Anna Eriksson ul. 02-134 Warszawa
tel.22

Przed wojną i w czasie okupacji na tajnych kompletach uczyłam się w szkole im. Cecylii Plater -Zyberkówny gdzie należałam do 6-ej Drużyny żeńskiej im. Królowej Jadwigi. W tym okresie mieszkaliśmy razem z rodzicami w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 62 m 43. Latem przebywałam w posiadłości rodziców na Kępie Nadwiślańskiej obecnie ul. Syta. Maturę zdałam na tajnych kompletach w czerwcu 1944. Po wojnie studiowałam w Krakowie na U.J., oraz w Warszawie na U.W. W listopadzie 1946 zawarłam związek małżeński z Janem Zawitkowskim, a w październiku 1947 urodziłam syna Andrzeja Zawitkowskiego. Rozwiodłam się w grudniu 1949.

Podczas okupacji od 1940 roku uczestniczyłam w tajnych zbiórkach i szkoleniach w ramach 6 drużyny żeńskiej pod kierownictwem Hanki Kruszewskiej i Barbary Kolendo. W grudniu 1941 złożyłam harcerską przysięgę w mieszkaniu przy ulicy Kruczej i rozpoczęłam służbę jako łączniczka „Poczty Głównej” pod pseudonimem „Marysia”. Moja skrzynka była na placu Napoleona w sklepiku z wólczkami. Roznosiłam meldunki i gazetki NSZ -tu a później Konfederacji Narodów do prywatnych mieszkań: Ul. Chmielna w mieszkaniu mecenasa ?, p. Żochowskiej ul. Szpitalna, ul. Mokotowska ,ul. Koszykowa. W czerwcu 1942 roku „wsypa” i przerwa w działalności.

Za namową znajomego Jerzego Derkacza wstąpiłam do ZWZ - A.K. Przysięgę wojskową złożyłam w styczniu 1942 w mieszkaniu prywatnym państwa Piekutowskich przy ul. Natolińskiej 4 w obecności trzech kolegów. Jako swoją działalność wybrałam wywiad. Po przysiędze brałam udział w szkoleniu przysposobienia wojskowego. W ramach działań wywiadowczych z własnej

inicjatywy chodziłam do niemieckich urzędów i wynosiłam dokumenty. Jako wywiadowca otrzymałam kryptonim oraz polecenie utworzenia tak zwanej „piątki” do której należały moje koleżanki ze wsi Zawady – Halina Gąsowska i inne. W czasie rozpracowywania dowództwa taborów niemieckich przy ul. Bończej 6 zostałam aresztowana przez gestapo w dniu 6 sierpnia 1942. Osadzono mnie na Pawiaku- Serbi w izolatce. Byłam najmłodszą izolatką 1942 roku. Więźniarka stomatolog Anna Sipowicz nauczyła mnie jak się bronić. W izolatce przebywałam do października. W tym czasie byłam pięciokrotnie przesłuchiwana. W połowie października zostałam przeniesiona do celi „małolatek” – celi nr 23. Dostałam wyrok – obóz pracy. W wyniku starań ojca (pieniądze) zostałam wypuszczona na „wabia” w dniu 4 listopada 1942. Byłam śledzona i musiałam przerwać naukę oraz działalność konspiracyjną. Rok później w październiku 1943 do naszego mieszkania przyszło gestapo ale niczego nie znaleźli. W lipcu 1944 koledzy z konspiracji poinformowali mnie o przygotowaniach do powstania. W czasie powstania służyłam jako łączniczka w kompanii dowodzonej przez por. Stanisława Bilewicza pseudonim As ze zgrupowania Stefan w dzielnicy Wola, następnie w batalionie Czata 49 i plutonie pancernym batalionu „Zośka” zgrupowania „Radosław”. Mój szlak bojowy w powstaniu to Wola, Stare Miasto, Czerniaków, Mokotów, Śródmieście. Po powstaniu wyszłam z Warszawy razem z rodzicami. Trafiłam do Kielc gdzie służyłam jako łączniczka w tutejszym oddziale A.K.

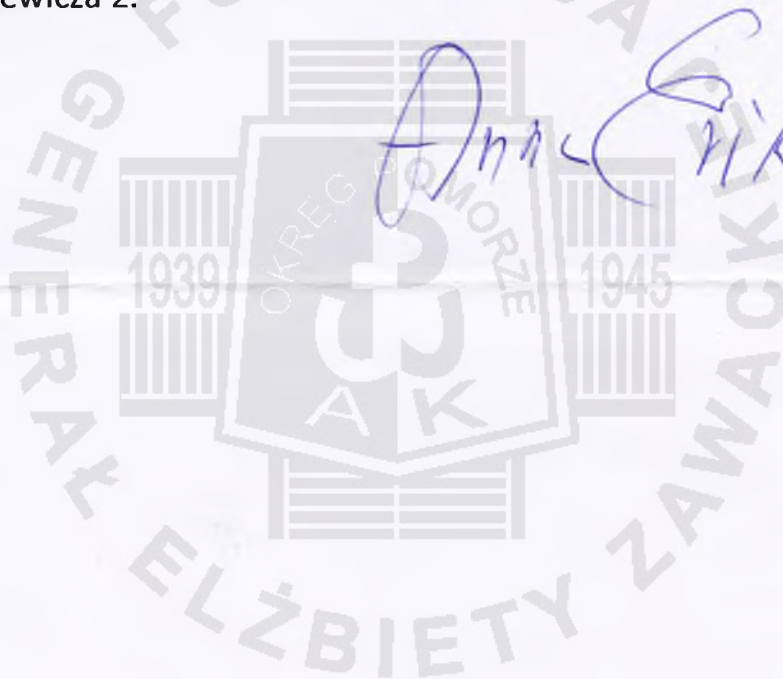
Po wojnie nie ujawniłam się dzięki czemu mogłam studiować. W latach 1949-1952 ukończyłam Akademię Wychowania Fizycznego AWF w Warszawie. Tytuł Magistra Wychowania Fizycznego uzyskałam w 1955. Po ukończeniu AWF aktywnie uprawiam sport: szermierkę, żeglarstwo wodne i lodowe oraz wioślarstwo. Należałam do kadry narodowej w wioślarstwie. Od 1959 pełniłam funkcję przewodniczącej komisji wioślarstwa kobiecego w Polskim Związku Towarzystw Wioślarskich oraz funkcję sekretarza Związku.

Pracowałam zawodowo w Szkole Głównej Służby Zagranicznej, Studium Stenotypii i Języków Obcych, Szkole Pielęgniarek ul. Wilcza 9, i Akademii Medycznej.

Od 1969 należałam do Środowiska Żołnierzy Armii Krajowej batalionu „Zośka” oraz do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej i Związku Powstańców Warszawskich.

W dniu 1 marca 1971 wyemigrowałam do Szwecji. Przez 20 lat pracowałam w swoim zawodzie jako nauczyciel wychowania fizycznego. Na emigracji napisałam książkę o Powstaniu Warszawskim pod tytułem „Pluton pancerny batalionu „Zośka” w Powstaniu Warszawskim. Na emeryturę przeszłam w 1991. Do Polski wróciłam po śmierci męża w marcu 2008.

Zostałam odznaczona 2 X KW i inne. Dokumenty i materiały znajdują się w Archiwum Czynu Niepodległościowego w Archiwum Akt Nowych w Warszawie przy ul. Hankiewicza 2.

T. 4186/65K

MSZ 242-46

Wm

Pouštěvka!

WYGANDOWSKA Anna Teresa

I v. Zawatkowska

II v. Eriksson

ps. "Maksie" "Ewa" "Ania"

Wypisy ze źródeł

"nazwane karty informacyjne"

T. 4186/USK

AK
KS-U.

WYGANOUSKA Anne

ur. w 1926r.

DO 242 ustąpiła w 1948r.

Służyła jako Tężeźniczka AK

Bratni udział w Powst. W na Stajen Płisic

zob. T. 4186/USK

A. Ryn' 12012

WYGANOUSKA Anna Teresa

